

Vergaderjaar 2021–2022

32 545

Wet- en regelgeving financiële markten

Nr. 173

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2022

Op 17 mei 2021 heb ik via de vaste commissie van Financiën een brief ontvangen van de Beroepsvereniging Bewindvoerders Wet Schuldsanering natuurlijke personen (hierna: BBW). De vaste commissie vraagt om een reactie op deze brief. Met deze brief voldoe ik, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming, aan dit verzoek. Vanwege de afstemming en vormgeving van de oplossing heeft deze brief helaas langer op zich laten wachten.

Problematiek en betrokken belangen

De BBW schrijft, kort gezegd, dat steeds minder banken boedelrekeningen willen aanbieden aan bewindvoerders en curatoren. De BBW noemt als oorzaak de voorschriften op het gebied van het voorkomen van witwassen en het feit dat een grootaanbieder is gestopt met het aanbieden van boedelrekeningen. De BBW verzoekt daarom om een verplichting voor banken om boedelrekeningen af te geven, zodat faillissementen en schuldsaneringen kunnen worden afgewikkeld.

Boedelrekeningen zijn voor faillissementscuratoren en Wsnp-bewindvoerders noodzakelijk in faillissement en schuldhulpverlening. Het is een rekening waar de curator of bewindvoerder de betalingen op uitvoert in het belang van de gefailleerde, of in het geval van de Wsnp: de saniet. De rekening is noodzakelijk voor het uitvoeren van de wettelijke taken van de curator of bewindvoerder, zie hiervoor onder andere de Recofa-richtlijnen van de rechtbank.¹ Zonder deze rekening kunnen deze wettelijke taken niet plaatsvinden. Ik vind het belangrijk dat curatoren en bewindvoerders hun maatschappelijke rol en wettelijke functie kunnen vervullen. Ik herken dat burgers, bedrijven en dus ook curatoren en bewindvoerders steeds meer geconfronteerd worden met de voorschriften voor banken rondom het openen en aanhouden van rekeningen. Banken stellen vaker vragen

¹ <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/recofa-richtlijnen-voor-faillissementen-en-seurcesances-van-betaling-2021.pdf>

aan hun klanten en zetten zich meer in om risico's in beeld te krijgen. Naast de verplichtingen voor banken op het terrein van het voorkomen van witwassen en terrorismefinanciering, geldt voor banken ook hun zorgplicht ten opzichte van hun klanten. Ook de rol van banken in het maatschappelijk verkeer is mijns inziens van belang bij het bieden van toegang tot boedelrekeningen.

Geboden oplossing

In de brief van de BBW lees ik dat de BBW de voorkeur heeft voor een oplossing waarbij een curator of bewindvoerder alle boedelrekeningen bij de bank kan openen waar de curator of bewindvoerder ook diens zakelijke rekening heeft. Het openen van rekeningen bij meerdere banken zou administratie met zich meebrengen. Ik begrijp dat deze voorkeur ook voor INSOLAD, de vereniging voor insolventie-advocaten, geldt. Ik kan banken echter niet verplichten bepaalde klanten aan te nemen. Ik ben wel met de Nederlandse Vereniging van Banken (hierna: NVB) in overleg getreden om oplossingen voor de problematiek rond boedelrekeningen voor curatoren en bewindvoerders Wsnp te verkennen. Daarbij is gesproken over hoe enerzijds curatoren en bewindvoerders hun maatschappelijke functie kunnen vervullen en hoe anderzijds de banken hun rol en verplichtingen kunnen invullen. De NVB heeft in deze gesprekken aangegeven dat banken om verschillende redenen boedelrekeningen niet altijd aanbieden.

De NVB heeft met een aantal banken de mogelijkheid besproken om een convenant te sluiten waarin deze banken toezeggen dat faillissementscuratoren en bewindvoerders Wsnp in ieder geval een boedelrekening kunnen openen bij de bank van de klant die failliet is gegaan of in schuldsanering verkeert. Voor de personen die niet bankieren bij een van de banken die dit convenant ondertekenen wordt ook een oplossing geboden: bewindvoerders en curatoren kunnen daarnaast een boedelrekening openen bij een van de banken die partij is bij het convenant met inachtneming van enkele voorwaarden. Het convenant is gestart per 1 juli, waarbij de eerste drie maanden worden beschouwd als implementatiefase.

Uit gesprekken met branchevertegenwoordigers begrijp ik dat de hierboven genoemde oplossing extra uitvoeringslasten voor bewindvoerders met zich meebrengt. In plaats van zelf bij één bank te kunnen bankieren, dienen zij misschien bij meerdere banken een rekening aan te houden. Ik snap dat het voor bewindvoerders niet ideaal is dat zij niet op dezelfde manier als voorheen hun bankdiensten kunnen afnemen, maar ik vind de oplossing die geboden wordt door de banken redelijk. Bovendien biedt de herziene betaaldienstenrichtlijn (PSD2)² veel mogelijkheden tot innovatie, onder andere door verschillende betaalrekeningen bij verschillende banken te verzamelen in een overzicht.³ De lopende ontwikkelingen op dit vlak leiden er toe dat bankieren bij verschillende banken steeds gemakkelijker kan.

Vervolg

Ik verwacht daarom dat de bewindvoerders op termijn geen verhoogde uitvoeringslasten hebben door het beheren van meerdere bankrekeningen. Ik zal daarnaast samen met de Minister voor Rechtsbescherming nagaan of de geboden oplossing door de banken de beschikbaarheid van boedelrekeningen ten goede komt. Daarbij merk ik ook op dat ik signalen

² EUR-Lex – 32015L2366 – EN – EUR-Lex (europa.eu)

³ <https://www.dnb.nl/innovatie-in-betalen-en-bankieren/fintech-ai-en-innovatie/wat-u-moet-weten-over-psd2/>

heb ontvangen dat zogenaamde Boek 1 bewindvoerders tegen een vergelijkbaar probleem aanlopen. Daar kijk ik, samen met de Minister voor Rechtsbescherming, ook naar mogelijke oplossingen.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag